

TÜRKİYE - İRAN FORUMU

30-50 Milyar Dolar Ticaret Hacmi için Fırsatlar

- Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
- Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU TÜRKİYE - İRAN FORUMU

• Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
• Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

STRATEJİK VİZYON BELGESİ

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU 3. TÜRKİYE - İRAN FORUMU

“30/50 Milyar Dolar Ticaret Hacmi için Fırsatlar”

(25-26 Nisan, 2017, Van - Türkiye)

Türkiye; 77 milyonluk nüfusu, gelişerek büyüyen ekonomisi ve Afro-Avrasya ana kıtası ortasındaki jeostratejik konumu ile öne çıkmaktadır. Avrupa, Karadeniz, Kafkaslar, Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri ile arasındaki tarihî, siyasi ve kültürel bağları, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası alanda yükselen aktivitesi, NATO, AGIT ve CICA gibi örgütlerin önemli üyelerinden olması ve son dönemde geliştirdiği aktif dış politikası ile küresel platformda önemi gittikçe artan bir aktör hâline gelmiştir.

Dünyanın en köklü tarihî, entelektüel, kültürel birikimine ve devlet geleneğine sahip ülkelerinden biri olan İran ise 75 milyonu aşan nüfusu, 400 milyar doları aşan GSMH’sı, 1.648.000 kilometrekarelik yüzölçümü, başta petrol ve doğalgaz olmak üzere sahip olduğu doğal kaynakları; teknolojik alanda sağladığı ilerlemeler, Hint Okyanusu, Güney Asya, Basra Körfezi, Orta Asya, Kafkasya ve Batı Asya’ya komşu stratejik konumu, BM, CICA, D-8, ECO başta olmak üzere pek çok uluslararası kurum ve kuruluşa üye olması ile tüm dünyanın dikkatini üzerine çeken bir ülke konumundadır.

Türkiye ile İran ikili ilişkilerinde, özellikle son yıllarda olumlu yönde gelişme kaydedildiği görülmektedir. İkili siyasi, ekonomik, ticari ve kültürel ilişkilerin yanı sıra bölgesel ve uluslararası konular iki ülke ilişkilerinde sürekli gündemde olan ve ele alınan konulardır. İki ülke makamları, ticaret hacminin ilk aşamada 30 milyar dolara çıkarılması yönünde niyet beyan etmişlerdir. Türkiye’nin İran’dan ithal ettiği ürünlerin büyük çoğunluğunu petrol, doğalgaz ve yan ürünleri oluşturmaktadır. Başlıca ihraç ürünleri ise endüstriyel makine ve cihazlar, tekstil elyafı, demir-çelik ve ürünleri, motorlu taşıtlar ve mobilyadır.

Türkiye’yi ziyaret eden yabancıların milliyetlere göre dağılımında İran ön sıralarda yer almaktadır. Son dönemde İran’ın mevcut ekonomik koşulları çerçevesinde ivme azalmış olsa da tekrar yükselme istidadi taşımaktadır. Türkiye’den İran’a giden turist sayısı ise oldukça düşük düzeylerde seyretmektedir.

İki ülke arasında kültürel alanda da ilişkiler hızla gelişmektedir. Bu çerçevede “Kültür Haftaları”, “Film Haftaları” gibi karşılıklı olarak gerçekleştirilen faaliyetlerle iki ülke halkının yakınlaşmaları amaçlanmakta, üniversiteler, müzeler, kütüphaneler ve sivil toplum örgütleri arasında geliştirilen ilişkilerle de iki toplum arasında daha sağlam temeller oluşturulmaya çaba gösterilmektedir.

Küreselleşen dünyada bölgeselleşme faaliyetlerinin yoğunlaştığı günümüzde İran ve Türkiye kendi bölgelerinde birbirlerine daha fazla muhtaç hâle gelmişlerdir. Ne İran’ı dışlayan bir Türkiye’nin, ne de Türkiye’yi göz ardı eden bir İran’ın bölgesel ve küresel politikalarının başarıya ulaşma şansı vardır.

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU

TÜRKİYE - İRAN FORUMU

• Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
• Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

Türkiye ve İran Orta Asya, Güney Asya, Orta Doğu, Kafkaslar gibi havzalarda ortak çıkarları bulunan, ortak tarih ve değerleri paylaşan iki bölgesel güç adaydır. İki ülke ilişkileri stratejik ortaklık olarak tanımlanmaktadır. İki ülkenin bölgesel ve küresel meselelere çözüm bulunması hususunda işbirliği içinde çalışmalarına duyulan ihtiyaç derinden hissedilmektedir. Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistematığı içerisinde Türkiye - İran ilişkilerinin ideal bir noktaya taşınabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekir.

Bu bağlamda İran - Türkiye ilişkilerinde gözden kaçırılmaması gereken temel husus, her iki havzanın tarih boyunca ekonomik bakımdan birbirini tamamlayan yapılara sahip olmalarıdır. İpek yolu gibi tarihî ticari ağlar bunun en önemli şahididir.

Bilindiği üzere siyasi, sosyal, kültürel ilişki alanlarına müşahhas zemin teşkil eden tek alan ekonomik faaliyetlerdir. Güçlü bir ekonomik arka plana sahip olmayan tüm soyut ilişki alanları su üzerine yazılmış yazı gibi yok olmaya mahkûmdur. İran ve Türkiye ilişkilerini sağlam bir zemin üzerinde yeniden inşa etmek için güçlü bir ekonomik potansiyel söz konusudur.

Günümüzde İran ve Türkiye ekonomileri arasındaki tamamlayıcılık ilişkileri; enerji, sanayi üretimi ve turizm gibi modern unsurlar nedeniyle işbirliğinin daha da derinleşmesi için gerekli alt yapıyı oluşturmaktadır.

İran - Türkiye İlişkilerinde Van ve Doğu Anadolu Bölgesi

Türkiye'nin sadece İran ile değil aynı zamanda Orta Doğu, Kafkas ve Karadeniz ülkeleri ile bağlantılarında stratejik bir konumda bulunan Van, tarih boyunca ikili siyasi ve ekonomik ilişkilerin kilit noktasındaki şehirlerden biri olagelmıştır.

Günümüzde de Van, Türkiye için İran ile birlikte tüm Orta Asya, Güney Asya ve Kafkasya ülkelerine çıkış kapısı; İran için ise Türkiye ile birlikte tüm Avrupa ülkelerine erişim noktası konumundadır.

Ekonomik ilişkilerin siyasi ilişkilere katkısı bağlamında; Türkiye - İran arasında tercihli ticaret anlaşması imzalanması, serbest ticaret bölgesi kurulması, Van'da bir İran konsolosluğu açılması, buradaki mevcut sınır kapısının modernizasyonu, yeni sınır kapılarının açılması, ticaret ve sanayi odaları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, İran - Türk İş Konseylerinin faaliyetlerinin yoğunlaştırılması, etkin fuarlar düzenlenmesi, karayolu - demiryolu - havayolu ulaşım imkânlarının geliştirilmesi, "kardeş şehirler" arası ilişkilerin yoğunlaştırılması, sivil toplumun daha etkin olmasının sağlanması vb. sayılabilir.

Bu alanlarda yapılacak çalışmalar Van ve Bölgesini gerek İranlı gerekse Türkiyeli iş adamları için cazibe merkezi olmasını sağlayacak, İran ile üç yüz kilometreye yakın sınırı bulunan bu serhat şehrini ekonomik bakımdan Türkiye'nin önde gelen şehirlerinden bir hâline getirecektir.

Ayrıca, bu alanlarda etkili sonuçlar alınması yanında İran - Türkiye ilişkilerinin gelişmesi Van'ın ve Bölge'nin ekonomik bakımdan gelişmesine büyük katkı sağlayacaktır. İki ülke ticari ve ekonomik ilişkilerinin gelişmesi diğer Doğu Anadolu illeri ile birlikte Van ilinde görülen sosyoekonomik sorunların çözümüne de büyük katkı sağlayacaktır.

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU

TÜRKİYE - İRAN FORUMU

• Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
• Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

İnan ve Türkiye Dışışleri Bakanlarının 2014 yılı başında Van'da bir araya gelmesinden alınan ilhamla **Türkiye - İnan Forumu** adı altında ilki Van'da, dönüşüm sırası gereği ikincisi 2015 yılında Tahran'da düzenlenen ve iki yıllık kurumsallaşma birikimi ile üçüncüsü tekrar Türkiye'de düzenlenecek etkinliklerin temel amacı özelde şehirlerin/bölgelerin, genelde Türkiye ve İnan ekonomilerinin karşılıklı derinlik kazanmasına stratejik katkı sağlamaktır.

Nükleer müzakerelerin başarıyla sonuçlanması ile tarih; iki ülkeye karşılıklı bağımlılığı derinleştirecek stratejik fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda sektör temsilcilerini stratejik boyutu da kapsayan bir yaklaşımla bir araya getirecek olan Forum ve etkinlikler önemli bir işlev görmektedir. **İlk iki yılın birikimi ile süreci derinleştirmek için, hem Forum'un kurumsal kimliğinde hem de etkinliklerde çeşitlendirmeye/odaklanmaya gidilmesi de benimsemiştir. Bu bağlamda Forum ve diğer etkinlikler "İnisiyatif Doğu Anadolu" üst başlığı altında devam edecektir.**

Ana Tema

30/50 Milyar Dolar Ticaret Hacmi için Fırsatlar

Öncelikli Sektörler

Kamu Diplomasisi Eğitim ve Dil

Kültür ve Turizm

İnşaat, Müteahhitlik ve Altyapı

Sağlık ve Sağlık Turizmi

Enerji, Petrokimya ve Yatırımlar

Lojistik, Ulaştırma ve Haberleşme

Bankacılık ve Finans (Stratejik Yatırım Fonu)

Ekonomi ve Ticaret

Medya ve İletişim

Bilim ve Teknoloji

Marka Şehirler ve Çevre

Savunma ve Uzay Sanayii

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU TÜRKİYE - İRAN FORUMU

• Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
• Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

ETKİNLİKLER / ÇALIŞMA PLANI 2017 (TASLAK)

“İnisiyatif Doğu Anadolu”

Yöntem

Tümevarım, Katılımcılık ve Ekonomik Derinleşme

Türkiye - İnan Akil Kişiler Kurulu Toplantısı / Çalışmaları

Forum bünyesinde; iki tarafı temsilen bölge ve yerel aktörlerden oluşan ekonomi duayenlerinin ağırlıkta olduğu bir “Türkiye - İnan Akil Kişiler Kurulu” oluşturulması ve yılda en az bir defa Forum’dan önce iki taraflı toplantı yapması ve Forum çalışmaları temelinde iki ülke/bölge ilişkileri için yerel merkezli olarak etkileşim ve öneriler üretmesi.

Sektör ve VIP Çalıştayları

Belirlenecek öncelikli sektörler de işadamları ve örgütlerinin katılacağı çalıştaylar yapılması ayrıca karşılıklı sınır/bölge otoritelerinin (Valiler, kalkınma ajansları, üniversiteler, yerel yönetimler, muadil kurumlar vb) katılacağı VIP çalıştay düzenlenmesi.

Medya Çalıştayı

Yerel ve ulusal gazetecilerden oluşan karşılıklı medya çalıştayı yapılması

Stratejik Raporlar

Sektör Çalışmalarının iki ülke karar alıcıları, özel sektörü, medyası ve kamuoyu için stratejik raporlar olarak yayımlanması. Literatür ve hafıza desteği sağlanması.

3. Türkiye İnan Van Forumu

25-26 Nisan 2017, Van - Türkiye

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU

TÜRKİYE - İRAN FORUMU

- Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
- Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

Karar Alıcılara Brifing Toplantıları

Tek taraflı veya çift taraflı olarak Akil Kişilerin, Türkiye - İran ilişkilerinin ekonomik bağımlılık ve derinleşmesi için yılda en az bir kez ilgili kamu üst yönetimine brifing vermesi.

Araştırma Projeleri ve Raporlarının Hazırlanması

Süreci ve işbirliğini destekleyecek öncelikli alanlarda Üniversiteler ve akademisyenlerle koordinasyon ve araştırma projeleri / raporlar hazırlanması.

TV Programları / Medya Konferansları

Yerel ve ulusal medyada gündem oluşturulması.